

MIRNA LACAMBRA

"Les voluntats dèbils es tradueixen en discursos: les fortes, en actes".

Gustau le Bon

Mirna Lacambra és una diva. I ho és en el teatre i en la vida. Ho és per naturalesa.

Parlant amb ella, et sents atret per la seva expressiva dicció, per aquest seu alè que es desprèn de cadascu dels seus gestos tan interpretatius. En ella es conjuga tota una expressió d'harmonia i els seus ulls negrems i lluminosos en són testimonis.

La vocació al cant li ve de petita. En qualsevol festa familiar ja "actuava". M'explicà dies enrera Mn. Geis, que havia tingut ocasió d'escoltar-la per primera vegada, quan ella era una nena. "Cantà meravellósament bé. Com un àngel".

Cursà brillantment les carreres de cant i de piano en el Conservatori del Liceu de Barcelona, obtenint diplomes i medalles, sota la direcció de la profesora Eugènia Kemeny, en cant, i de la profesora Teresa Gràcia, en piano.

Posteriorment estudià repertori d'òpera amb el que fou, durant quaranta anys, mestre del Gran Teatre del Liceu, Josep Sabater. Més tard, fa perfeccionament de cant amb la profesora iugoslava Maya Mayska.

La seva primera actuació la feu a Sabadell, la ciutat natal. Interpretà "La Bohème" amb Manuel Ausensi. Tot seguit recorra la geografia hispana donant concerts i funcions d'òpera.

En el Gran Teatre del Liceu canta diversos papers i les seves actuacions li fan valdre ésser protagonista després, en el mateix teatre, de la Micaela de "Carmen", de Bizet i "La Vida Breve", de Falla, de les quals canta varies representacions, més tard, en el Teatre de la Zarzuela de Madrid. A continuació, canta sarsuela en l'esmentat teatre madrileny, iniciant les que esdevenen famoses temporades.

Amb la mateixa Companyia realitza "Festivals de España". I, acaba-

da aquesta experiència, surt, per primera vegada, a l'estranger. Debuta a Alemanya amb "Il Trovatore" de Verdi, en la ciutat de Dortmund, en una gala italiana.

És arran d'aquestes actuacions que el director d'escena austríac, el professor Dr. Felsenstein, mundialment famós, la contracta per inaugurar la nova "Komische Oper" de Berlín, amb una nova versió fora de sèrie de "Il Trovatore". És acollida amb un gran entusiasme i representa l'obra durant cinc temporades consecutives. La crítica s'estén en elogiosos comentaris.

Entretant va a Itàlia per a fer perfeccionament de cant amb la Mestre de cant professora Sforini-Corti. Rep els savis consells del Mestre Tulio Serafini quant a referència al repertori italià.

Mirna Lacambra ha actuat a diferents teatres d'Alemanya, tant l'Occidental com l'Oriental, Bèlgica, Bulgària, Holanda, França, Àustria, Itàlia, Iugoslàvia, Irlanda, Txecoslovàquia, etc.

En el seu repertori consten les òperes "Tosca", "Il Trovatore", "Aida", "Madame Butterfly", "La Bohème", "Otello", etc. Dona també concerts en aquests països, tots ells també amb notables èxits.

En el Liceu ha cantat "Il Trovatore" de Verdi, "La Dolores" de Bretón, "Rondalla d'Espersers" de Jaume Ventura Tort i "Adiós a la Bohèmia" de Sorozàbal.

Després d'obtenir una bona colla d'èxits a Europa, és contractada a Amèrica i debuta a Toronto, Canadà, en una magistral actuació en "Aida", per la qual rep la felicitació personal del primer Ministre Mr. Trudeau.

Tot seguit passa als Estats Units d'Amèrica, on realitza felicíssimes actuacions. Els contractes li plouen i

actua a les tres Amèriques amb el següent repertori: Aida, Attila, Il Trovatore, Otello, Don Carlo, Tosca, Madame Buterfly, Suor Angelica, La Bohème, etc. També fa concerts amb orquestra i recitals.

Cal senyalar que un dels seus triomfs va constituir l'estrena mundial de l'òpera "Yerma" en Santa Fé de Nuevo Mexico U.S.A. (En aquest mateix teatre ja havia obtingut grans èxits amb "Tosca", en la temporada anterior). "Yerma" conserva el text íntegre del drama de Federic Garcia Lorca i posseeix una excepcional partitura. És una creació pòstuma del compositor brasileny Hèctor Villalobos. Aquesta estrena va tenir un ample ressò internacional i fou comentada àmpliament per tota la premsa.

A Mirna Lacambra li cap l'honor d'haver estat dirigida pels grans directores d'escena tals com Dr. Felsenstein, Götz Friedrich, Jean-Pierre Ponnelle, Mansouri, B. de Tomasi, B. Langton entre altres. I pels directores d'orquestra: G. Sebastian, A. Guadagno, N. Annovazzi, L. Hager, J. Crosby, Ch. Keene, etc.

Recentment ha incorporat al seu repertori l'òpera de Verdi "Un Ballo in Maschera", fent-ne una llarga "tournée" per Alemanya i Holanda.

Sovint viatja per Amèrica i Europa complint contractes.

- Viatges sola? -li preguntem.

- Alguns dels viatges m'acompanya el meu marit -ens diu. El seu espòs és el doctor Xavier Gondolbeu, també sabadellenc.

Ens explica que els viatges li agra-

den, però això de fer i desfer maletes, no tant...

- Mirna, és un tòpic preguntar-te: quin públic és el que t'agrada més?

No s'hi pensa gaire i ens diu que l'americà.

- És un públic molt agraït -afegeix. Fins i tot, quan acabes una interpretació et dóna les gràcies per haver-li procurat aquest goig.

- I el més exigent?

- Sense cap dubte: l'uropeu.

- I en concret?

- Fora de Rússia, on no he actuat, tot el públic europeu sol ésser molt exigent.

- Creiem que tota diva deu somniar actuar a la Scala de Milan o el Metropolitan -li exposem.

- Ja resulta difícil fer-ho, per diferents motius -ens diu.

Ara bé, ens explica que la italiana Magda Olivero debutà al Metropolitan quan tenia seixanta anys...

- Entre la Scala i el Metropolitan, on desitjaries actuar preferentment?

- En el segon.

- Quina diva admires més?

- Kirstens Flastag, sueca, una wagneriana extraordinària, morta ja.

Quant a les de casa: Victòria dels Àngels, Montserrat Caballé i Teresa Berganza. Quant als cantants espanyols, destaca Jaume Aragall, que té una de les veus més boniques del món, Josep Carreras i, Plàcid Domingo que junt amb Pavarotti, són els millors.

Mirna Lacambra parla italià com la llengua pròpia i també és defensa

Mirna Lacambra en l'obra "Don Carlo" a Brno (Txecoslovàquia) 1977.

prou bé amb l'alemany i el francès. És una admiradora d'Itàlia. "Itàlia és única", diu.

Mirna Lacambra va madurar la idea de crear els **Amics de l'Òpera de Sabadell**. A la seva proposta s'hi ajuntà un grup de persones il·lusionades amb la idea i heus ací que, després d'un treball d'organització digne de tota lloa, es va poder veure que el Teatre Municipal La Faràndula s'omplia de gom a gom aplaudint l'esplèndida representació de l'obra "Madame Butterfly".

Per Mirna ha representat la realització d'un bell somni: dur l'Òpera a

Sabadell, gràcies als Amics de l'Òpera de Sabadell, el primer grup que hi ha a Catalunya.

D'aquesta efemèride ja se'n parla en aquest mateix número de Quatern.

Afegirem, però, que per Mirna Lacambra, ha representat un gran sacrifici personal: ha hagut de renunciar a contractes i, fins i tot, deixar, com un parèntesi, la pràctica i l'exercici del cant.

Quan l'entrevistem és en vigílies d'una "tournee" pel centre d'Europa.

Arran de la recent assemblea de socis que se celebrà, es comunicà, entre altres coses, que per l'abril pròxim es representarà "Tosca", actuant ella com a diva.

Actualment els Amics de l'Òpera de Sabadell compta amb quatre cents associats, i seria una xifra ideal poder arribar a doblar-la, ens comenta Mirna. La inquietud i la il·lusió que batega en Mirna Lacambra consisteix, a més a més, a promoure la creació d'un nou teatre, dedicat a l'òpera, al ballet, als concerts i recitals i, fins i tot al teatre. Un teatre no ja sols per Sabadell, àdhuc pel Vallès.

Mirna ha anat elaborant aquest projecte a través de les seves actuacions i vivències per diferents països. Veu que caldria aixecar un teatre per promoure noves inquietuds i poder-hi fer actuacions autòctones, amb cors, orquestra i actors de casa nostra.

- Si bé es pot veure que hi ha més afeció a la música i al cant i que el número d'alumnes ha augmentat considerablement en aquests últims anys -ens diu- no són prou els que acaben la carrera i es professionalitzen. Puc dir que Catalunya fou generadora d'excel·lents músics de corda i que molts d'ells "s'exportaren". Doncs bé, ara és al revés: cal "importar" bons músics de corda perquè no en surten prou en el país... I això és alarmant. Cal promoure iniciatives d'empenta i realitzar-les.

Ella, vehement i expressiva, ens explica que aquest Teatre caldria fer-se en un gran espai, dotat de tots els equipaments i de fàcil accés. (Hom diria que ja té pensada la seva "radiació"...)

- Un Teatre per a 2500 espectadors -diu.

- A model i imatge d'algun teatre que tu coneixes?

- De cap en concret i sí de tot el bó que cadascú té.

I quan ho explica també els seus ulls parlen...

Mr. Trudeau, felicitant a Mirna Lacambra després de la seva interpretació a "Aida" a Toronto, Canadà.

PERFIL

Bella.

Activa.

Diva.

Té els ulls d'ametlla
-d'ametller vernal, esclatant.

Ella és Aida, Yerma, Flòria,
Desdèmona, Cio-Cio-San... a les
que dona vida i cant.

Primadonna.

qüestionari » proust«

-El principal tret del meu caràcter?
-Resoldre totes les coses amb lògica.
-La qualitat que prefereixo en un home?
-Que sigui intel·ligent.
-La qualitat que prefereixo en una dona?
-El mateix.
-Allò que més estimo en els amics?
-Que ho siguin de debò i poder confiar en ells.
-El meu principal defecte?
-Ser massa impulsiva i impacient.
-La meva ocupació preferida?
-Òpera, música, llegir.
-El meu somni de benestar?
-Poder fer realitat els somnis.
-Quina fóra la meva pitjor desgràcia?
-No saber mai com és el nostre Creador, i, a títol molt personal quedar-me cega.
-Què voldria ser?
-Com a professió, m'agrada la que tinc; després voldria ser sumament intel·ligent.
-On desitjaria viure?
-Més a prop del mar.
-Quin color prefereixo?
-Tots m'agraden.
-Quina flor prefereixo?
-Crec que són una de les coses més boniques que ens ha regalat el Creador i per tant les prefereixo totes.
-Quin ocell prefereixo?
-Crec que també serveix la mateixa anterior resposta.
-Els meus autors preferits en prosa?
-És difícil decidir: M. Salisachs, Bécquer,

M. Rodoreda, Cervantes, E. Pardo Bazán, Lorca, Neruda, Dostoievski, Tolstoi, V. Wolf, C. Laforet, E. Quiroga.
-Els poetes preferits?
-Neruda, Lorca, Tagore, R. Darío.
-Els herois de ficció?
-Cap.
-Les meves heroïnes de ficció?
-Les fades quan era joveíssima. Aquells sers que podien fer realitat tot el que volien i premiaven sempre la bondat i el bon comportament.
-Els meus compositors preferits?
-La llista seria interminable: Falla, Puccini, Wagner, R. Strauss, G. Mahler, Stravinski, Mozart, Granados i un llarg etc.
-Els pintors predilectes?
-Sorolla, Renoir, Velázquez, Ribera, Goya, R. Casas, Degas i molts d'altres.
-Els meus herois de la vida real?
-Aquells que suporten les injustícies i els martiris que l'home sap idear.
-Les meves heroïnes històriques?
-Pot ser la mateixa resposta anterior, afegint-hi a més a més totes aquelles dones que han lluitat, i segueixen lluitant, per la dignificació de la dona.
-Els noms que prefereixo?
-Tots són prou bonics.
-Què detesto més que res?
-La injustícia i les agressions, tant morals com físiques.
-Quins caràcters històrics menyspreu més?

-Aquells en els quals uns Homes han estat tractats inhumanament per uns altres Homes.
-Quins fets militars admiro més?
-Cap. Les incomprendions i les agressions sempre són detestables.
-Quina reforma admiro més?
-Cap, doncs no sembla que cap hagi de ser vista per a millorar fonamentalment l'ésser humà. Teòricament hi han varies reformes que si se seguissin al peu de la lletra, sembla que donarien bons resultats, però quan l'Home les posa en pràctica, ho fa malbé tot i no funciona. Els humans no ens podem lliurar dels nostres defectes capitals.
-Quins dons naturals voldria tenir?
-Voldria ésser immensament intel·ligent per així, mitjançant aquesta intel·ligència, poder arribar a conèixer la naturalesa del nostre Creador.
-Com m'agradaria morir?
-De cap manera, però ja que és inevitable, quan sigui el moment, ben depressa.
-Estat present del meu esperit?
-Tranquil, il·lusionat amb una sèrie de projectes.
-Fets que m'inspiren més indulgència?
-Els produïts per la manca de preparació.
-El meu lema?
-“Fer tot el bé que es pugui”.
-(Que n'hi ha molt per fer...)